

DUNÁNTÚLI HAZÁNK

Keresztény kisgazda- és földmives-párti politikai lap.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Pápa, Jókai Mór utca 15.
Telefonszáma: 14.

Előfizetési árak: egész évre 160 K, félévre 80 K,
negyedévre 40 K, egy óra 13-20 K. Egyes szám ára 2 K.

Felelős szerkesztő:

ZSILAVY SÁNDOR.

A keresztény kisgazda- és földmives-szövetség
hivatalos lapja.

Megjelenik minden pénteken és vasárnap.

„Hiszek egy Istenben.
Hiszek egy hazában.
Hiszek egy isteni örök igazságban.
Hiszek Magyarország feltámadásában.
Amen“

Szemle.

Ami gallér ember még tén soha-
sem volt együtt a világon, mint a tegnapi
vásáron. Adtak velük annak rendje és
módja szerint, fizettek gallérosan és cso-
dák-csodája, mindenki ezresekkel. A ven-
déglosók, pékek egy darabig szorgalmasan
váltogatták a nagybankókat — volt olyan
is, aki tizenöt darabot is elváltott —
azonban régül is kifogytak a türelemből
meg az aprópénzből és lón perpatrur, há-
borúság, szócása, mert a 20—25 koronát
fizető vendégnek, verőnek nem tudtak az
ezerkoronásból visszaadni. Egy ízben már
volt alkalmunk e lap hosábjain ilyféle tü-
nettel foglalkozni. Akkor is az ezerkoroná-
sokkal volt baj. Valaki, kétségkívül olyan,
akinek érdekében állott a dolog, elindította,
hogy a pénzügyminiszter nem fogja új
pénzre beváltani az olyan ezerkoronásokat,
amelyeknek a bélyegzőjén a korona felfelé
áll és nem balra van fordítva. Sőt olyan
is akadt a megrémült vásári publikumban,
aki tudni vélte, hogy a zsidók egyes fal-
vakban 100 K után már csak 65 koronájával
váltják be az ezresket és nem adnak csak 650
koronát érte. Nem tudjuk, mi igaz, mi
nem a dologból, mert nem volt alkalmunk
a valóságot e tekintetben megállapítanunk,
de azt a kapkodást, látást-futást, lázas iz-
gatottságot igenis láttuk tegnap, amellyel
mindenki igyekezett ezreseitől megszabadulni
s az emberek szemében ott áll a gyanakvó
remület, hátha-hátha mégis igaz a hír,
hátha csakugyan nem váltja be Hegedűs
pénzügyminiszter a hibás irányban fordí-
tott bélyegzésű bankjegyeket.

Ezzel szemben tartozunk az igazság-
nak azzal, hogy a pénzügyminiszter éppen
a napokban jelentette ki, hogy igenis be-
fog váltani mindenféle ezres bankjegyet,
bármely irányban van rajta fordítva a
bélyegző koronája. Azonban a törvény
legkíméletlenebb szigorával fogja sújtani
mindazokat, akik megpróbálják hamisítani
a bélyegzőket, illetőleg hamisított bélyegzésű
pénzt hoznak forgalomba. Másrészt azon-
ban jó lesz az ezresek boldog tulajdonosai-
nak résen lenniök, hogy minden ostoba
híresztelésnek fel ne üljenek s ha akad
olyan lelketlen huncut, aki csakugyan ér-
téklevonással akarja az aggodalmaskodó
gazdát ezreseitől megszabadítani, azt irga-
lom nélkül fogják le és adják át a rend-
őrségnek, hogy az vegye jól megérdemelt
gondjaiba az illetőt.

TÁVIRATOK.

(Saját tudósítónktól.)

Lőw Immánuel ügye.

Szeged, ápr. 30.

A M. T. I. jelenti: Dr. Lőw Immá-
nuel főrabbi ügyében, aki ellen az ügyész-
ség felségsértés, izgatás és kormányzó-
sértés címén emelt vádat, a szegedi
törvényszék vád:anácsa a védők által
beadott kifogások tárgyalásának határ-
napjául május 20-át tűzte ki.

Massaryk Capriban.

Praha, ápr. 30.

Massaryk hosszabb időre Capriba
készül és távolléte alatt Benes fogja őt
helyettesíteni, egyben átveszi a minisz-
terelnöki tárcát is. Cerny, a mostani mi-
niszterelnök belügyminiszter lesz. Benes
a külügyminiszteri tárcát is meg fogja
tartani.

Szabad levélforgalom a meg- szállt területekkel.

Arad, ápr. 30.

A román hatóság a mai nappal
megszüntette a táviratok és levelek cen-
zurálását. Ezután Magyarországból is
akadálytalanul lehet küldeni leveleket és
táviratokat a románok által megszállt
területekre.

Szocialista terror Bécsben.

Budapest, ápr. 29.

Bécsben a szocialista terror kezd is-
mét mind nagyobb tért hódítani. Holnap
azokat a keresztény munkásokat és mun-
kásnőket, akik a keresztény szocialista
szavazólistára érdekeltek fejtettek ki pro-
pagandát, elbocsátják a szolgálatból.

Olesőbb lesz az utazás.

Budapest, ápr. 29.

Az árak hanyatlásával kapcsolatban
a kereskedelemügyi miniszter tervbe vette
a vasúti tarifa leszállítását. Különösen
a mezőgazdasági érdeklőkörök kívánják a
leszállítást, miután a mezőgazdasági ter-
mények ára esett a legerősebben, így
tehát a kérelem indokolt.

Franciaország és a vatikán.

Budapest, ápr. 29.

A francia kamara külügyi bizottsága
tegnap tárgyalta azt a törvényjavaslatot,
melyben a vatikánnal való diplomáciai
érintkezés felvételéről van szó. A bizott-
ságnak tagjai túlnyomó részben szabad-
kőművesek. 18. szavazattal 16 ellenében
elfogadták a javaslatot.

Az angolok és a trianoni béke.

Az angol parlament alsóháza volt az
első törvényhozó testület, mely a reánk
kényszerített kegyetlen trianoni békéről
szóló törvényjavaslatot elfogadta. Nem az
öröm, a meglegedettség hangján teszünk
erről említést — mert tudtuk, hogy ennek
így kell lennie —, de mégis bizonyos
fokú megnyugvással. Ez a ratifikáció az
első komoly lépés a béke, a középeurópai
konszolidáció felé. Mert vajjon lehet-e
addig rend, fegyelem, nyugalom; meg-
indulhat-e a nehéz gyógyulási folyamat;
fellétkethetnek-e egy újabb kulturális élet
üterei; lecsillapulhatnak-e addig az örökké
rettegő, remegő lelkek gyótró kétségei
ebben a szerencsétlen országban, addig,
amíg azt nem érezzük, tudjuk, hogy az
a béke, melynek elfogadására bennünk
a szükség, a magunkra hagyatottság s
a tehetetlen szegénység kényszerített, végre
az összes ellenséges államokban is tör-
vénynyé vált. Törvénynyé, melyet tisztele-
ben kell tartani! Hisz addig nem tud-
hatjuk, mely pillanatban tör reánk a szerb
martialóc, melyik éjszaka gyűjtja fölénk
házainkat az oláh horda, s gyilkolja le
az alattomos ráütéssel gyengébbjeinket a
gyáva cseh zsoldos.

A londoni ratifikáció, tehát az első
lépés a béke felé, bár fájó ez a tény,
de kissé mégis megnyugszunk, különösen
a röviddel ez előtt hallott párisi kard-
csörtetés után, mely a trianoni béke szigo-
rításáról kiabált felénk. Ha pedig figye-
lemmel kísérjük az angol ratifikáció körülmé-
nyeit, ez a megnyugvásunk csak fokozódik.

Az angol parlamentben a ratifikáció
alkalmával olyan beszédek hangzottak el
és pedig nagy férfiak ajkáról, melyeket
nem szabad impressióknak, egyéni véle-
ményeknek tekintenünk, hanem igenis a
nagy angol közvélemény visszhangjainak.
Nagy tekintélyű, súlyosszavú, komoly poli-
tikusok! vették bonckés alá a trianoni bé-
két és feltárták azokat a laza, tarthatat-
lan igazságokat, melyeken — ellenséges
szomszédjaink hazudozásaira — ez a
békének nevezett fércmunka felépült. Fel-
tárták az angol politikusok, hogy ősrégi,
szinmagyar városok kerültek idegen ura-
lom alá; magyar többségű területek a
balkáni barbárok rabigájába s ezek a
„nemzeti kisebbségnek“ nevezett ember-
tömegek, kik nekünk testvéreink, ma, az
új rabszolgatartóktól, a legrettenetesebb
gyötrelmeket, üldözéseket könytelenek el-
szervezni.

Ezeknek a beszédeknek az olvasása
ne szüljön lelkünkben elérhetetlen ábrán-

dokat, ne keressük, kutassuk azok reális eredményeit, ne várjuk ezektől a trianoni béke határozatainak halomradőlését — mert ez ma még lehetetlen —, de tekint-sünk hálás szívvel azok felé az angol államférfiak felé, kik a szerencsétlen nemzet sorsát keifő megvilágításban tárták fel a világ első parlamentjében. Mert azok a szavak, melyek ott elhangzottak, végig kongják, csengik az összes parlamenteket, ahol a magyar béke, s a magyar nemzet sorsa szóba fog kerülni és bizonyos, hogy meg fogják rázni az ántánt hatalmak lelkiösmeretét, midőn azok látni fogják, hogy saját szövetséges tár-suk nagynevű fiai azok, kik először és nyíltan eléjük tárják azokat a rettentőn kiáltó sebeket, melyeket elfogult vak

dühében ütöttek a magyar nemzet és vele Középeurópa testén.

Az angol higgadság, az angol poli-tika évelésatlása volt az, mely elemző prizma alá vette Középeurópa helyzetét és meg-állapította, hogy Magyarország békéje, fejlődése, jövőndő boldogulása az a sarok, melyen egész Középeurópa konzolidá-ciója forog.

És habár ezeknek a felszólalások-nak kézzel fogható és szemmel látható eredményei most momentán nem is mut-atkoznak, mégis kell, hogy hálával fog-laljuk lelkünkbe a három angol nevé-t — Kenworth, Wedgewood, Lord Cecil —, kik volt ellenségeink közül elsőként tereltek reánk és idegen igában szenvedő testvéreinkre a nagyvilág szemét. D.

A mi nagygyűlésünk.

A Griff-szálló nagytermében.

1921 április 16.

(Folytatás.)

Bakonyszentiván. Előadó: *Birnbauer* János tanító. Tisztelt nagygyűlés! Mikor köz-ségem sérelmeit előadom, meg kell jegyez-nem, hogy nagy mulasztás terheli az intéző köröket, sőt magát a kormányt is. A házhely- és kis-haszonbérlet-törvényt nagyon szépen megcsi-nálta a nemzetgyűlés, azonban a végrehajtás körül igen nagy hibák vannak. Azt indítványo-zom, hogy — kivéve azon községeket, melyek-ben nincs panasz — általánosságban minden községbe küldjék ki a házhelyrendező bizott-ságot, mert ha a jegyzőkre, bizuk az ügyet, sohasem kapunk házhelyet. Jöjjön ki a házhelyrendező bizottság és mi azt szívesen meg-fizetjük, mert tudjuk, hogy annak nem kell félnie sem jegyzőtől, sem szolgabirtótól.

A nagygyűlés elfogadja *Birnbauer* tanító indítványát, a házhelyrendező bizottság kikül-désére.

Birnbauer János: Közlegelőnk egyáltalán nincs. Azonban az Esterházy-uradalom 520 kat. hold földjéből bérelhetnek 80—100 hold leg-előt a kisgazdák. Itt panaszom van a kisgaz-dákra is. Ezek éppen olyan zsarnokok, mint a zsidók. Kizárják a község lakosságát a legelő használatából. Ha a zsidó zsarnok, azt talán megértjük, de a kisgazdáknak nem szabad ezt tenni. (Ugy van!) Ezért kénytelenek voltunk kérvényt adni be a földmivelésügyi miniszter-hez. Jártam nagyatádi Szabó István előtt, jár-tam Mayer államtitkár előtt, de hiába. Indítvá-nyom az volna, hogy tegyék a községünk bé-relt legelőjét közös legelővé.

A nagygyűlés az indítványt egyhangulag elfogadta.

Birnbauer János: Kisbérlet ügye a köz-ségünknek nincs. Volna azonban még egy má-sik dolog, amit elő akarok hozni. A háború előtt a mi határunkban a Mádai, kikeresztel-kedett zsidó bérlőnek 250 hold saját erdeje volt, melyet a háború alatt a község tudta nél-kül elkapcsoltak községünktől. Mikor a község lakói ezt megtudták, bementek a főbírói hiva-talba és tiltakozták az ellen. A főbíró azt mondta, hogy ahova tartozik a birtok közzéjogilag, oda tartozik birtokilag is. Így elvettek tőlünk 250 hold birtokot és elesünk attól, hogy ebből a birtokból kisbérletet kaphassunk, mert nem tar-tozik a mi községünkhöz. Tiltakozzon a köz-gyűlés ilyen eljárás ellen. (Tiltakozzon.) Keres-sük meg a vármegyei közigazgatási bizottságot, hogy ami azelőtt Bakonyszentiván község hatá-rában volt, csatlakozzék oda vissza.

A nagygyűlés egyhangulag elfogadja a javaslatot.

Pusztamiske. *Fehér* István és *Gulyás* János: A házhelyigénylők nem elégednek meg a kijelölt helyel. Azt a helyet, melyet házhely-nek meg szeretnének kapni, egy nem pusztamiskei illetőségű ember vette meg, akinek nincs is rá szüksége.

A nagygyűlés kéri a házhelyrendező bizott-ság kiküldetését.

Gulyás János és *Fehér* István: Közsé-günknek kisbérletügye nincs. Közlegelő sincs. A közelben van gróf Esterházy Tamás birtoka. Ebből a birtokból szeretnének 300 szarvasmar-hánk és 200 sertésünk számára közlegelőt.

A nagygyűlés megkeresi a közlegelő ügyé-ben gróf Esterházy Tamást és a földmivelés-ügyi miniszter urat.

Kiscsász. *Szabó* G. János, *Horváth* János, *Horváth* Lajos és *Kovács* József: A házhelyigénylőket összeirták, további lépések azon-ban nem történtek. A községünkben lakásinség van. 20—30 embernek is volna szüksége ház-helyre.

A nagygyűlés a házhelyrendező bizott-ság kiküldetését kéri.

Szabó G. János, *Horváth* János, *Horváth* Lajos és *Kovács* József: Két nagybirtok van községünk határában: egy 300 holdas vallás-alapítványi birtok és báró Vassdorff Kornél 1600 holdas birtoka. A vallásalapítványi bir-tokból, melyet egy zsidó bérel, szeretnének 157 kat. hold közlegelőt kihalásítani. Állatállomá-nyunk 60 drb. ló, 500 drb. szarvasmarha és 300 drb. sertés.

A nagygyűlés kéri a közlegelő kihalását a vallásalapítványi birtokból.

Szabó G. János, *Horváth* János, *Horváth* Lajos és *Kovács* József: A kisbérleteket a nagy-birtokos nem adta le. 1600 kat. hold birtoka van községünktől 1/3 km. távolságra báró Vassdorff-nak, amelyből 160 hold földet kellett volna leadnia, mint kisbérletet. A báró úr azonban semmit sem adott le.

A nagygyűlés táviratilag megkeresi ez ügyben a földmivelésügyi miniszter urat.

Szűcs. *Scheibelhoffer* István és *Csita* Jakab: Házhelyigénylő községünkben nincs, mert házhelynek alkalmas földünk sincsen. Azonban vannak olyanok, akik igényelnének házhelyet, ha a jegyző úr az összeírást meg-kezdené.

A nagygyűlés megkeresi a község jegy-zőjét, hogy a házhelyek ügyében a szükséges munkálatokat azonnal kezdje meg. Megkeresi továbbá az alispáni hivatalt, bejelelente hogy

a jegyző úr a kötelességét elmulasztotta és kérjük az alispán urat, hogy utasítsa a szűcsi jegyzőt a munka haladéktalan megkezdésére. A községi Szövetség elnöksége értesítse az ügyek menetéről a központi elnökséget.

Scheibelhoffer István és *Csita* Jakab: Gróf Esterházy Tamás nagyon magas árakat kér a kisbérletekért. A szerződés úgy van megcsinálva, hogy az uradalom bármikor is felbonthatja, de a bérlők nem.

A nagygyűlés ebben a kérdésben nem foglalhat állást, mert a szerződést nem ismeri. Utasítja Szűcs község Szövetségének az elnök-ségét, hogy a központi elnökségnek mutassa meg a szerződést. A központi elnökséget pedig megbizva, hogy a szerződés megvizsgálása után járjon el az ügyben a község javára.

Scheibelhoffer István és *Csita* Jakab: 130 hold bérelt legelője van a közbirtokosoknak. Az állatállomány 300 szarvasmarha és 500 drb. sertésből áll. Közlegelőnk egyáltalán nincs. Szeretnénk, ha állatállományunkhoz mértén a nagybirtokból közlegelőt hasítanának ki.

A nagygyűlés utasítja az elnökséget, hogy még a földbirtokreform végrehajtása előtt ke-resse meg a földmivelésügyi minisztert szemé-lyesen a közlegelő ügyében.

Scheibelhoffer István és *Csita* Jakab: A községünk határában húzódik az országút. Az úton a közeli erdőből nagyon sok fát horda-nak ki, ami az utat nagyon megrongálja. A vármegye főnök követeli az út karbantartását, holott mi nem is használjuk azt az utat. Milch komáromi fakereskedő bérlé az erdőt és annak a kocsijai rongálják az utat, ezenkívül még az Esterházy uradalom is használja azt az utat, de javíttatni csak velünk egyedül akarják.

A nagygyűlés megkeresi a vármegyei köz-gyűlést, közigazgatási bizottságot és az alispáni hivatalt azzal, hogy mivel az utat hárman használják, a karbantartási költségeket is osz-szák fel három részre.

Koppány. Előadó: *Zimiszter* Antal és *Hasperl* Márton: A házhelyek ügyében még az összeírás sem történt meg.

A nagygyűlés megkeresi a jegyző urat, de egyuttal feljelentést is tesz ellene az alispán urnál.

Zimiszter Antal és *Hasperl* Márton: Állat-állományunk 400 drb. szarvasmarha és 300 drb. sertés. Közlegelőnk azonban nincs.

A nagygyűlés kéri a földmivelésügyi mi-nisztert, hogy gróf Esterházynek a birtokából, amely azelőtt a községhez tartozott, hasítsa ki a közlegelőt.

Zimiszter Antal és *Hasperl* Márton: Kis-bérletet még nem adtak le.

A nagygyűlés táviratilag fordul a kisbér-letek ügyében a földmivelésügyi miniszterhez. *Zimiszter* Antal és *Hasperl* Márton: Ut-adót is fizetnek velünk és az utat is kell ja-vítanunk.

A nagygyűlés a vármegyei bizottsági ülés elé terjeszti az ügyet.

Csót. Előadó: *Kádi* József, k. *Nagy* József, *Bornemissa* János, *Cseh* Gábor, *Réffy* *Kádi* József és *Viasz* *Kádi* György: Közlege-lőnket 1915-ben elvette az állam a csóti fogoly-tábor részére, anélkül, hogy bármiféle területet is kaptunk volna érte, még bért sem kapunk nekünk kell fizetni. A közlegelőt az adót azonban még mindig nekünk kell fizetni. Sőt még a földjeinket is elvették. Ügyünkben jár-tunk már a miniszteriumban is, de sérelmünket nem orvosolták. *Kovács* bérlő följéből ígértek közlegelőt, de nem kaptuk meg. A kiküldött közigazgatási biztossal szépen elintézték a mi közlegelőnket egy ebéd közben. Ha nem tar-

tunk össze, így elnyomnak minden községet. Ezért össze kell tartanunk és küzdünk végső-lehelletünkig, hogy igaz ügyünket mindenkor megvédhessük azokkal szemben, akik bennünket elnyomni akarnak. Ha nem fogunk erősen össze, hiába megyünk alispánhoz, főispánhoz, miniszteriumokba, nem fogunk meghallgatásra találni. Midőn a miniszteriumban volt a küldöttségünk, jelen volt nagyatádi Szabó István-nál Majer államtitkár ur is. Mindketten meghallgatták panaszunkat, de érdekünkben semmit sem tettek.

Kelemen Dezső: Én is ismerem nagyon jól Csót község sérelmét. A község lakossága nemes, hazafias és áldozatkész emberekből áll, akik készek voltak szó nélkül odaadni, még kis földjüket is, mikor az állam kérte tőlük. A falu mégén már uradalmi birtok kezdődik, de a község ebből nem kap még bérletet sem. Mikor egy községet ennyire elnyomnak, emelje fel az ott összegyűlt, több mint 200 község egyhangulag tiltakozó szavát és követelje, hogy a község nagyon is jogos igényeit elégítsék ki. Javaslatom az, hogy forduljon a nagygyűlés a honvédelmi miniszterhez és terjessze az ügyet a nemzetgyűlés elé is.

A nagygyűlés egyhangulag fogadja el Kelemen Dezső javaslatát.

Birnauer János: Igen tisztelt nagygyűlés! Nekem volna még egy indítványom. A nagygyűlésen arról volt szó, hogy a csóti fogolytáborot értékesíteni fogják. Azt indítványozom, hogy ne a nagyvállalkozóknak, hanem a kisembereknek adják el a tábor anyagát.

Férsz Mihály (Marczaitó): Előnyt kell adni a vásárlásnál azon kisembereknek, akik építeni akarnak.

Kelemen Dezső: Az én községem, Bakony-ság, folyamodott harakkokért, de nem adtak.

A nagygyűlés magáévá teszi a vármegye abbéli kérelmét, amelyet a csóti fogolytábor tárgyában intézett a miniszteriumhoz.

Csót község eladói: Az uradalom a bérletet zsidónak akarja kiadni. Ebben a tárgyban kérelemmel fordultunk a földművelésügyi miniszterhez, hogy ne a zsidónak adják ki a bérletet. Kérésünket azonban mindeddig nem intézték el.

A nagygyűlés megbizta a központi elnökséget, hogy a bérlet ügyben személyesen járjon el a miniszteriumban.

Csót község eladói: 62 házhelyigénylő van községünkben. Ezek közé bevettünk olyan apák fiát is, kinek 5 gyermeke van, vagy pedig földje van, de háza nincs. Ezeknek a száma 42. Ennek a 42 embernek nem akarnak adni házhelyet. Akiknek adni akarnak házhelyet, azoknak is csak 400 □-ötlet akarnak adni. Községünkben sokan kívándoroltak Amerikába és hogy visszatérnek, szükségük volna házhelyre. Ezeknek sem akarnak házhelyet adni.

A nagygyűlés a házhelyrendező-bizottság kiküldetését kéri.

(Folytatás a jövő számunkban.)

Színház.

Április 27. **Szerda.** Az egy kicsit könnyű erkölcsű, túlságosan franciás izű bohózat „Louie” került színre, mely mintegy kétféle életben mutatja be szereplőit. Az egyik a reális, erkölcsös élet, a másik a könnyelmű, léha erkölcsű éjszakai élet. Ebbe a kétféle életbe plántálta szereplőit s az élére állított helyzetek valóságos konglomeratumnál vezetni keresztül a darab gyengécske cselekményét a szerző. Mint pattogó villanyosszikkra állnak egymásután szemünk elé a leglehetősebb helyzetek, melyeket azután valósággal kaotikus bonyadalommá bogoz össze a végsőig csigázza diszkrét pikantériával fűszere-

zett jeleneteivel kíváncsiságunkat a kifejtet iránt, amelyet azután egy rövidke jelenettel old meg. Ebben az idényben aligha mulatott még jobban a közönség. A színészek hálás szerepükben egytől-egyig pompás alakítást nyújtottak. Rogoz, Békefi, Kormos különösen rászolgáltak a meg-megújuló tapsokra. Tömör, Füredi diszkrét finomsággal igyekeztek tompítani a darab csipősebb helyzetét.

Április 29. **Csütörtök.** „Debrecenbe kéne menni” került ismétlésre.

Április 29. **Péntek.** Földes Imre kedvesen meleg darabja „A leányom” került, mint „ujdonosság” tátogó üres ház előtt színre. Pedig a kedves, megkapó mese, a darab pompás felépítése, diszkrét finomságu humor, a könnyed és gördülékenyen folyékony, sok helyen költőien szép párbeszédök s a művészek elsőrangú előadása, igazán megérdemelték volna a fokozottan nagyobb érdeklődést. Rogoz ismét tudása, tehetsége, zamatos finomságu mézét csepegtette lelkeinkbe, hogy még jobban csodáljuk művészetét. Tömör kedvesen, naiv bájával, megragadóan üde játékkal, pompás előadó modorával szinte delejesen vonzotta magához figyelmünket. A bájos mostoha mamácska szimpatikus szerepét M. Nádassy aknáza ki kifogástalan tökéletességgel. Kormos finom humorral és a tőle megszokott kedves közvetlenséggel ragyogó jókedvvel oldotta meg feladatát.

—es.

LEGÚJABB.

Magyar pénz a párisi tőzsdén.

Páris, ápr. 30.

A M. T. I. jelenti: A francia pénzügyminiszter a magyar kormány kívánságára a magyar koronának a párisi tőzsdén való jegyzését május hó 2-től kezdve elrendelte.

A német vidékek megszállása.

Bécs, ápr. 30.

A M. T. I. jelenti: A Münchener Neueste Nachrichten-nek jelentik Baseltől: Az amerikai államtitkár kérdést intézett a francia kormányhoz, hogy vajjon a Ruhr-vidék megszállását nem lehetne-e elhalasztani? A francia kormány „nem”-mel válaszolt.

Tőzsdeadó.

Budapest, ápr. 29.

Tőzsdeadó címén január hóban 60, februárban 35, márciusban pedig csak 19 millió korona folyt be az állampénztárba.

Harcok Fiumében.

Trieszt, ápr. 30.

A Neue Freie Pressének jelentik Triesztből: Fiumében tegnap éjjel heves harcok voltak a horvátok és a milícia közt. Egy ember meghalt és számosan megsebesültek.

Eladó szántóföld.

A Felsőmezőn 3 magyar hold kitünő szántóföld szabadkézből minden órában eladó.

Értekezni lehet:

TAKÓ FERENCNÉL

Felsőhosszú-utca 47. szám.

HIREK.

„Csonka Magyarország — nem ország,
Egész Magyarország — mennyország!”

— **Gerstner Ignác — apát.** Gerstner Ignác pápai esperes-plébános, egyházküldeti tanfelügyelőt dr. Rott Nándor veszprémi megyéspüspök zámi apátá nevezte ki. Sokat mondanak ez egyszerű sorok! Elismerést, dicsőséget, a nemes, a tiszta munka, az önfeláldozó, az önzetlen lélek jutalmazását, aki példát ad, aki megmutatja, mi a papi hivatás, mik azok a nemes eszmék, melyeket nemcsak hirdetni, de követni is kell. Hívei körében is csak szeretetnek örvend, hiszen azalatt a mai idő alatt, amit körünkben töltött, szívéhez nőtt mindenkinek; leereszkedő, nyájás modoráért, aranyos kedélyéért mindenhol csak szeretni tudják. Nemes, szelíd lelkének minden érzése, szívének minden dobbanása a krisztusi szeretet és békesség jegyében folytatott munkája papi foglalatosságai közben, százakat vizgatalt meg az evangélium erejének melegségével, szeretetsugárzó, kedves, megnyugtató egyéniségével. Méltó férfiút ért a nagy kitüntető elismerés Gerstner Ignác személyében. Elismerése ez annak a hosszú, eredményes, komoly munkának, amit ez a minden ízében igazi magyar pap végzett s hisszük, tudjuk, ezután mint apát is végezni fog hazájának s egyházának dicsőségére.

— **Országos Apponyi-ünnep.** Apponyi Albert gróf tisztelői és barátai köréből bizottság alakult a nemes gróf születése 75-ik, dicsőséges közéleti szereplésének 50-ik évfordulója megünneplésére, folyó évi június hó második felében. A bizottság tudja, hogy a szándéka fölveri a visszhangot minden magyar szívében. Apponyi Albert gróf a tiszta, önzetlen hazafiság vizsgátló képét nyújtotta nekünk egy hosszú munkás életlen át. Tehetségeinek fénye beragyogta az országot s ragyogó sugárkévéket lövell ki messze idegen birodalmakba is. Az utolsó évek csapásai alatt pedig meg nem törve, ő volt, akinek szavától a magyarra ismét fölfigyelt a világ, aki idegen nemzetek komor fóruma előtt — ha szabad azt mondani — szerencsétlenségünkhöz méltón tárta fel vérző sebeinket, sebzett jogainkat, kegyetlen sérelmeinket férfiasan, méltósággal és meghatározó erővel feltárta s aki itthon vizsgátló, reménye, példaadója lett a nemzetnek, a borús és bús napokban. Tudjuk, hogy szavaink minden szívből beletalálnak s hogy a nemzet minden fia sietni fog magát megisztelni azzal, hogy résztvesszen az ünnepelésben. Bátran hívunk fel minden magyart a csatlakozásra: egyeseket, testületeket, egyesületeket, társaságokat, intézményeket, a sajtót, az egész magyar nemzetet. Mindnyájan a nemzet halhatatlan, forgandó s megújuló anyaga, a test vagyunk. E testben a lélek a nemzet nagyjai, akikben az összesség akarata, szelleme, vágya és alkotó ereje megnyilatkozik. Korunk s nemzetünk egyik legnagyobb fiát ünnepelni szólítjuk az élő nemzetedéket. Az Apponyi Albert gróf országos ünnep rendező-bizottsága nevében. Rákosi Jenő elnök.

— **Művész jubileum.** Egy érdemben, sikerekben dús életpályája jut el a mai nappal élte egyik melegséges határvéghébe a 15 éves jubileumhoz. **Bodonyi Béla** színigazgató tölti be színészi működésének 15-ik esztendejét. Midőn a magyar kultúra terén elért bokros sikereiről őszintén és melegen köszöntjük őt, szívből kívánjuk neki, hogy még sokszor elérhesse egy-egy ilyen jelentős határvéghébe, művészi ereje teljes épségében.

— **Kinevezés.** Az igazságügyminiszter dr. Székely László pápai kir. járásbíróági gyakorlatot járásbíróági titkárrá nevezte ki.

— **Június elsején életbe lép a 24 órás időszámítás.** A hivatalos lap közli a kereskedelmi miniszterium rendeletét, amely szerint a 24 órás időszámítást a vasuti és hajózási-forgalomban, valamint a posta-, távirda- és távbeszélő-forgalomban folyó évi június hó 1-én életbeléptetik.

— **Petróleum után kutatnak Zalameggyében.** Mint ismeretes, a magyar kormány az angolokat bizta meg az ország területén található földgáz és petrolium kiaknázásával. A zalai petrolium telepek kiaknázását az angol érdekeltség rövidesen meg is kezdi. Az első furás Letenye körül indul meg. Az angolok a furásokat Németországból rendelték meg.

— **Ugrás hétezer méter magasságból.** Hamilton a híres amerikai repülő 7.300 méter magasra szállt fel repülőgéppel s a szédítő magasságból ejtőernyőjével, amit a repülő maga készített, leugrott. A vakmerő ugrás sikerült, Hamilton simán földet ért.

— **Megtöltötték a magyar felülbélyegzésű bankjegyek behozatalát.** Tekintettel arra a nagyarányú pénzhamisításra, amelyet külföldön elkövetnek a magyar pénzzel, a kormány rendeletet adott ki, mely szerint az Osztrák-Magyar Bank magyar felülbélyegzésű jegyeit magyar közigazgatás alatt álló területre a pénzügyminiszter engedélye nélkül behozni tilos. Az utazás és határforgalomban 10.000 koronáig engedély nélkül lehet magyar bankjegyet behozni, a 10.000 és 1000 koronás bankjegyek behozatala azonban az utazási és határforgalomban is tilos.

— **Táncmulatság.** A Keresztény Magán-tisztviselők és Kereskedelmi Alkalmazottak Szövetségének pápai csoportja május hó 7-én (szombaton) a Griff-szálló nagytermében, szakkönyvtára javára, szépségversennyel egybekötött szigoruan zártkörű táncmulatságot rendez. A mulatság fővédnöke dr. Tenzlinger József, védnökei Fekete Elemér, Venczák Zoltán.

— **Beváltják az ezerkoronásokat.** Az utóbbi időben nagyon sokan érdeklődtek szerkesztőségünkben aziránt, hogy beváltják-e az ezerkoronás bankjegyeket, mert egyes vidékeken azt a hírt terjesztik felelőtlen egyének, hogy az ezerkoronás teljesen értékét veszti. Ezekre az alaptalan mende-mondákra nézve idézzük a pénzügyminiszter következő nyilatkozatát: „Intézkedtem, hogy a pénzkicsérelésből egyetlenegy jóhiszemű polgárt károsodás ne érjen, ennél fogva az ezerkoronásokat, ha kissé félre is van nyomva a bélyegzése, nem lehet visszautasítani, ezeket is át fogja venni a magyar kincstár.”

— **A szállítólevelekről és postautalványokról** a kereskedelmi miniszter rendeletet adott ki, melynek értelmében a postautalványok szelvényén és a postatakarékpénztári befizetési lapokon csak az utalványozott összeg rendeltetését célzó rövid feljegyzés, valamint a csomagok (kézi, betét és közönséges) szállítólevelek szelvényein is csak a csomagküldemény rendeltetését célzó rövid írásbeli közlemény alkalmazható, az értéklevelekhez kizárólag az értékküldemény célját és összegét feltüntető kísérő irat mellékelhető, mely azonban a boríték nagyságánál nagyobb nem lehet.

— Kik jönnek orosz hadifogságból?

A kelet-szibériai (Nikolsk-Uszreski) hadifogolytáborból a legutóbbi szállítmányokkal Nikolskba (Szibéria) érkezett magyar hadifoglyok folytatólagos névsora: Benki István 19. gye., Tóth András 10. gye., Szabó József 16. gye., Hegyessy Sándor 11. gye., Simon Antal 5. gye., Kopasz József 5. gye., Márton Árpád 51. gye., Zilah János 50. gye., Czérna János 12. gye., Kálmán Mihály 26. gye., Léway Ferenc 12. gye., Szabó Mihály 83. gye., Tanos László 60. gye., Molnár Pál 68. gye., Pató Gábor 68. gye., Sándor János 68. gye., Tóth István 60. gye., Molnár Gábor 68. gye., Szabó József 82. gye., Valter József 52. gye., Bodó István 82. gye., Benke Ferenc 18. gye., Herbaly Lajos 68. gye., Vince József 3. hhe., Mayer János 14. gye., Kövér József 69. gye., Kubarczik István 3. he., Vaskor Mihály 2. gye., Juhász János 9. gye., Lőrincz Bertalan 11. gye., Nagy Imre 20. gye., Kiss Pál 3. he., Losonczy József 65. gye., Erdélyi Gergely 60. gye., László Ferenc 60. gye., Csáky Mihály 3. hhe., Szentandrás István 32. gye., Haragi István 7. hhe., Gubányu János 30. gye., Mayer János 10. he., Tomka János 101. gye., Papp Simon 12. gye., Körmöndy Lajos 19. nffe., Lengyel István 31. gye., Antal Imre 31. gye., Kalik Károly 5. gye., Barabás Dezső Lóránt 21. gye., Guber József 69. gye., Rosenberg Miksa 32. gye., Vidra István 32. gye., Bartal Kálmán 26. gye., Novák Mihály 48. gye., Kalács Pál 26. gye., Molnár József 12. gye., Keréb János 71. gye., Lébai Ferenc 48. gye., Sallay Antal 1. hhe., Rechtenitz Ernő 52. gye., Farkas András 5. gye., Szabó József 48. gye., Schwarz Béla 11. gye., Domonkos Béla 13. gye., Holló János 10. gye., Antal Ferenc 60. gye., Kugler Jenő 6. gye., Trost Páter 52. gye., Szécsényi István 23. gye., Schuszier József 52. gye., Péczeli István 5. gye., Lőczy József 13. he., Dömötörfy Sándor 10. he., Molnár András 60. gye., Holló János 60. gye., Maksa Mátyás 60. gye., Kopcsay Gyula 66. gye., Elek József 34. gye., Kalmár Béni 60. gye., Gál Urbán 60. gye., Mink Antal 52. gye., Jegel Péter 60. gye. (Folytatjuk.)

— **Pályázat a tanítóképzőbe.** A pápai m. kir. állami tanítóképzőbe való felvételért május hó 31-ig lehet folyamodni. Internátusa 100 bennlakó számára van berendezve. A tanulmányi idő 6 év. Bővebb felvilágosítást szívesen ad az igazgatóság.

— **Rendőri hír.** Találtott 5 drb. különféle kulcs és 1 drb. másfél éves fehérszörű ártánymalac. Igazolt tulajdonosa jelenikzzék a rendőrség 11. sz. hivatali helyiségében.

— A hadirokkantak figyelmébe.

A népjóléti és munkügyi miniszterium értesíti a rokkantakat, hadiözvegyeket és hadiárvaikat, hogy ellátásuk és gondozásuk a népjóléti miniszterium hatáskörébe tartozik. Azok a szervezetek, ahová a rokkantak fordulhatnak a következők: Hadigondozó Hivatal, Budapest, Vilmos császár-ut 37., Rokkantügyi Intézet, Budapest, Timót-utca 3., Rokkant utókezelő intézetek: Budapest, I., Fehérvári-ut 102., I. Németvölgyi-utca 29., Hadivakok Országos Intézete: Budapest, I., Fehérvári-ut 102., Rokkant iskolák: Vác és Székesfehérvár ipari, Debrecen gazdasági, Hadiárva Intézetek: Ikervár, Tokaj, Vác, Nyiregyháza, Állami Művégtaggyár, Budapest, VIII., Mátyás-tér 6 és a Székesfehérváron levő művégtag-műhely.

Szerkesztő: Dienes Sándor.

Laptulajdonos: Zsilavay Sándor.

Pápa, 1921 Főiskolai könyvnyomda.

Föld-eladás.

A város belterületén
11 magyar hold
kitünő föld eladó.

Bővebb értesítés megtudható szerkesztőségünkben, Jókai Mór utca 15-ik szám alatt.

Tisztviselők figyelmébe!

A szövetségostás alkalmából tisztelt tudatom a n. é. tisztviselő urakkal, hogy részükre

egy öltöny ruhát

500 korona

kedvezményes áron varrok meg, ha ahhoz cernán kívül minden kelléket megkapok.

B. pártfogást kérve, — vagyok tisztelettel:

HORVÁTH JÓZSEF

férfiszabó

Pápa, Jókai Mór utca, Hokhold-ház.

Tocsik és Mika

rőfös-üzlete Pápa Főtér 21. szám.

Gyolcs, vászon, siffon, kanavász, festett karton, férfi- és női pamut- és gyapjuszövetek, barchet-árak, finom grenadinok, fejkendők stb., mindenféle rőfös-árak dús választékban. — Szolid keresztény kiszolgálás!

Ventillátorok.

Dinamók.

Kapcsolótáblák.

SOMOGYI JÓZSEF

elektrotechnikai vállalata és műszaki irodája Pápa, Felső hosszú-utca 7. szám.

Villanyszerelvényeket, átalakításokat s mindenféle, szakmába vágó javításokat eszközölök.

Malmok, gazdaságok villanyvilágításra való berendezését azonnal végrehajtom. Költségvetéseket és rajzokat kidolgozok.

Csengők

Főző- és fűtőkészülékek.

Házitelefon.